

Právní stát -> Spravedlivá společnost

Obsah

[Tabulka zodpovědností](#)

[Navrhované znění:](#)

[Současné znění:](#)

[Odůvodnění:](#)

Tabulka zodpovědností

Předkládá		
Jakub Michálek	RT Spravedlnost	jakub.michalek@pirati.cz
Konzultovat		
	členové RT Spravedlnost	dle seznamu
	poslanci a senátoři	dle seznamu
Vojtěch Pikal	MRT Demokracie	vojtech.pikal@pirati.cz
Michal Šalomoun	ministr pro legislativu	michal.salomoun@pirati.cz
David F. Wagner	programová skupina RV	david.wagner@pirati.cz
Marek Valko	mediální odbor	marek.valko@pirati.cz

Navrhované znění:

Spravedlivá společnost

Společnost je pro nás spravedlivá, pokud zde zákony platí pro každého stejně, jsou převídatelné a férové a každý občan se může domoci svých práv a občanských svobod. V dnešní době to znamená zejména promyšlenější a srozumitelnější zákony, rychlejší a předvídatelnější soudy a férovější vymáhání práva.

Kvalitní legislativa. Pomocí legislativní práce i nových technologií zpřehledníme právní řád, aby jeho kvalita odpovídala požadavkům moderní doby.

- Podporujeme **zprehlednění právního řádu**, aby bylo aspoň právníkům jasné, které zákony vůbec platí, aby byla napříč zákony jednotná terminologie s výkladovým slovníkem ukotvená v evropské legislativě a aby byly zákony v eSbírce propojeny s rozhodnutími soudů.
- Snažíme se o **vysokou kvalitu připravovaných předpisů** včetně odborného posouzení budoucích dopadů na různé složky společnosti. Prosazujeme rozšíření **vládního analytického útvaru**, aby měl stát špičkové odborníky na jednom místě. Jako první jsme zavedli následné vyhodnocení dopadů nových zákonů.
- Podporujeme **dostupnost všech technických norem**.

Důvěryhodná justice. Chceme dobře fungující soudy a státní zastupitelství, které chrání občany a firmy před nespravedlností. Zlepšíme rychlost, předvídatelnost a kvalitu justice. Budeme bránit její nezávislost. Inspirujeme se státy, kde má soudnictví vysokou důvěru, jako Rakousko a Nizozemsko.

- Vybudujeme plně **elektronický spis** pro justici, úřady a policii. Člověk získá přístup na dálku, počítač pohlídá termíny a stát ušetří za poštu, protože si instituce spis nasdílejí.
- **Zjednodušíme soudní mapu** s cílem vytvořit tříčlankovou soustavu justice.
- Na šéfy soudů **navrhne důvěryhodné a schopné soudce**, kteří se prokazatelně osvědčili.
- Zajistíme vytvoření **statistik o rozhodování soudů a soudců** podle typu případu, aby bylo možné srovnat rychlost a míru potvrzení v dalším řízení. Provážeme statistiky se zveřejňovanými rozhodnutími včetně kárných rozhodnutí a s informacemi o soudcích podobně jako mají profil zákonodárci.
- Podpoříme vznik **rady pro kvalitu soudnictví** podle tzv. severského modelu. Bude se věnovat standardům kvality, kompetenčnímu modelu, časovým rámcům pro rozhodování a excesům.
- Budeme **vymáhat osobní odpovědnost za škodu** způsobenou kárným proviněním.

Vymahatelnost práva. Spravedlnost nemůže být jenom na papíře, ale hlavně musí být vidět v praxi. To znamená, že rozhodnutí soudů jsou vymahatelná a přitom nejsou popřeny životní zájmy druhé strany.

- Chceme, aby **exekuce a insolvence férově pomohly vyřešit dluhy**. Aby se věřitelé domohli svých peněz a dlužníci nepadli do šedé ekonomiky. Chceme, aby měl dlužník jen jednoho exekutora a aby i při poctivém splácení dluhů mohl žít důstojně a byl motivován zvýšit svůj výdělek. A naopak aby se podvody nevyplatily.
- Podporujeme schválení **nového trestního řádu**, aby byly řádně vyšetřeny a potrestány trestné činy korupce a hospodářské kriminality a vrácen majetek získaný kriminalitou, a to i v případech mocných.
- Podporujeme **částečnou dekriminalizaci**, která sníží rekordní počet vězňů a obrovské náklady na vězeňství. A **spravedlivé trestání** spolu se sociální prací, které zvýší šanci na nápravu člověka, jeho vztahů a nižší recidivu, což v budoucnosti posílí bezpečnost nás všech.
- Jsme pro větší možnosti správních soudů zasáhnout při nezákonném rozhodování úřadů.

Podporujeme prostupnost profesí, aby bylo častější, že člověk během svého života vystřídá několik profesí - advokáta, soudce či státního zástupce.

Současné znění:

Právní stát

Pomocí nových technologií zásadně zpřehledníme právní řád, aby jeho kvalita odpovídala požadavkům moderní informační společnosti. Vytvoříme volně dostupnou aplikaci, kde lidé získají přístup ke všem předpisům v propojené podobě. Pro zvýšení transparency budou lidé moci zákony připomínkovat během jejich vzniku i při jejich používání.

Dnešní přebujelá byrokracie je výsledkem tlaku zájmových skupin, kterým vyhovuje lobbying a právní nejistota. Tento stav již nelze opravit záplatami; je potřeba zásadně změnit legislativní proces, zveřejnit seznam předpisů, které vůbec platí, zpřístupnit je na Internetu lidem ve svobodném informačním systému a zahájit reformu právního řádu.

Předpisy musí být formulovány jednoznačně a jazykově bezvadně tak, aby v souhrnu utvářely ucelený a konzistentní právní řád. Každý předpis musí být nepostradatelný, vynutitelný a přiměřený. Pokud tyto cíle neplní, bude odstraněn nebo nahrazen. Prosadíme zákaz přílepků a povinné důvodové zprávy u všech návrhů, jak to požaduje [demokratické minimum](#).

Legislativní proces musí vést k předvídatelným politickým rozhodnutím. Pirátská strana podporuje širokou veřejnou diskusi o všech navrhovaných předpisech s využitím informačních technologií. Zapojíme lidi a občanská sdružení do konzultací při přípravě koncepcí a předpisů, aby mohli uplatnit své připomínky. Zřídíme elektronický systém, kde bude moci veřejnost oznámit zbytečnou byrokracii a nedostatky v předpisech; podněty se bude zabývat zvláštní komise Parlamentu.

Posílíme dostupnost a vymahatelnost práva. Právní řád bude pro všechny dostupný na Internetu, stejně jako všechny předpisy, které kdy byly vydány, a všechny předpisy, které se teprve připravují. Samozřejmostí by měla být jednotná právní terminologie s výkladovým slovníkem a provázání s ostatními předpisy a judikaturou. Necháme vytvořit svobodný software, aby měl každý člověk možnost si všechny předpisy, včetně technických norem, stáhnout do svého počítače a rychle se v nich orientovat. Díky zjednodušení administrativy, elektronizaci justice a stanovení postihů za prodlení výrazně urychlíme soudní řízení.

Pirátská strana zavede ve [služebním zákoně](#) postihy pro úředníky, kteří požadavky na kvalitu předpisů a rozhodnutí nerespektují, nebo rozhodují v rozporu se zákonem a judikaturou vyšších soudů. Začleníme do ústavy pojistky proti zneužití veřejné moci, zejména nezávislost státního zastupitelství, aby mohly být náležitě vyšetřeny trestné činy a zajištěn majetek získaný politickou kriminalitou.

Odůvodnění:

- Původní bod schválen 2012.
- Problematický je zcela minuskulní rozsah problematiky věnované soudům a státním zastupitelstvím.
- Proběhla změna stanov [CF 12/2023](#) -> aktualizace názvu bodu. Aktuální název zní spíše jako SPOLU.
- Vypuštění obsoletních částí, kde jsme nevyvíjeli žádnou iniciativu.
- Aktualizace o již realizovaný projekt eSbírka a eLegislativa.
- Přesun problematiky konzultací právních předpisů do samostatného bodu (Zapojení občanů a prvky přímé demokracie).
- Přesun problematiky služební zákon do samostatného bodu.
- Doplnění zásadní oblasti vymahatelnosti práva, ke které zatím nic v programu není.
- Obsah odpovídá vyjednávací pozici pro poslední volby a navazuje na politickou realitu a výhled pro příští období.